

Spoor 1

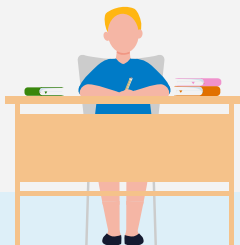
Benutten van bestaande mogelijkheden

Onderwijs gericht op nieuwkomers

Onderwijs aan Oekraïense leerlingen op een reguliere school

Maak **eerst** gebruik van spoor 1.
Lukt dat niet, ga dan naar spoor 2.

Spoor 2

Starten tijdelijke onderwijsvoorzieningen

Het inrichten van een tijdelijke onderwijsvoorziening

Onderwijsprogramma

Onderwijs gericht op doorstroom

Onderwijspersoneel

Afstandsonderwijs

Regelingen voor scholen

Regelingen voor gemeenten

Onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne

Spoor 1: Benutten van bestaande mogelijkheden

Het benutten van bestaande mogelijkheden kan op twee manieren; onderwijs gericht op nieuwkomers en onderwijs op een *reguliere school*.

Onderwijs gericht op nieuwkomers

In Nederland zijn zowel in het primair onderwijs (po) als in het voortgezet onderwijs (vo) scholen met een onderwijsaanbod dat speciaal gericht is op nieuwkomers. Op deze scholen leren kinderen en jongeren de Nederlandse taal en bereiden zij zich voor om door te stromen naar het reguliere onderwijs.

Onderwijs aan Oekraïense leerlingen op een reguliere school

Kinderen of jongeren uit Oekraïne kunnen ook aangemeld worden bij scholen zonder nieuwkomersvoorzieningen. Scholen maken zelf de afweging of zij een aangemelde nieuwkomer goed onderwijs kunnen bieden. Scholen kunnen hierbij gebruik maken van de expertise van een nieuwkomersschool in de buurt. Scholen kunnen [hier](#) nagaan of ze subsidie kunnen aanvragen.

Ook kunnen zij advies vragen bij LOWAN. Kijk voor meer informatie over Lowan op www.lowan.nl.

Aanmelden

Elke school laat een leerling toe als er een plek vrij is. Als een school geen plek heeft, mag deze leerlingen weigeren, mits dit consequent gebeurt en de school daarover transparant en tijdig communiceert. In dat geval kan de gemeente worden gevraagd om mee te denken over een oplossing. Ook kan de school zelf een suggestie doen.

De verantwoordelijkheid voor aanmelding ligt altijd bij de ouders. De verantwoordelijkheid voor een besluit op toelating ligt bij het schoolbestuur.

Richtlijnen

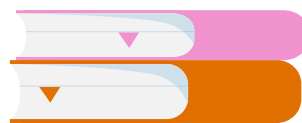
Kinderen en jongeren die nieuw zijn in Nederland zijn het meest op hun plek op scholen die de kennis in huis hebben om de overstap naar het Nederlandse onderwijsstelsel te kunnen maken.

Scholen moeten leerlingen uit Oekraïne zo snel mogelijk inschrijven in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD), zoals dat ook gebeurt voor andere leerlingen.

Scholen kunnen nieuwkomersbesteding aanvragen.

Wanneer een school leerlingen toelaat, is de school verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod dat past bij het niveau en ontwikkelmogelijkheden van de leerling.

De inspectie telt de leeropbrengsten van nieuwkomers op alle scholen de eerste jaren niet mee bij het reguliere toezicht. De leerresultaten van deze leerlingen hebben dus geen gevolgen voor de beoordeling van een school.

Onderwijspersoneel

Scholen mogen personeel uit Oekraïne in dienst nemen. Dit moeten zij melden bij het UWV. Iedereen die in het onderwijs met kinderen werkt, moet beschikken over een verklaring omtrent het gedrag (vog).

Leraren uit Oekraïne mogen zelfstandig voor de klas staan als zij beschikken over een erkenning van hun beroepskwalificatie. Een erkenning kunnen zij aanvragen bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

In het po is hier een taaleis aan verbonden. In het vo kunnen scholen in uitzonderlijke gevallen leraren tijdelijk zonder bevoegdheid benoemen.

Scholen bepalen binnen de kaders van het eigen personeelsbeleid wie zij aannemen in andere (onderwijsondersteunende) functies.

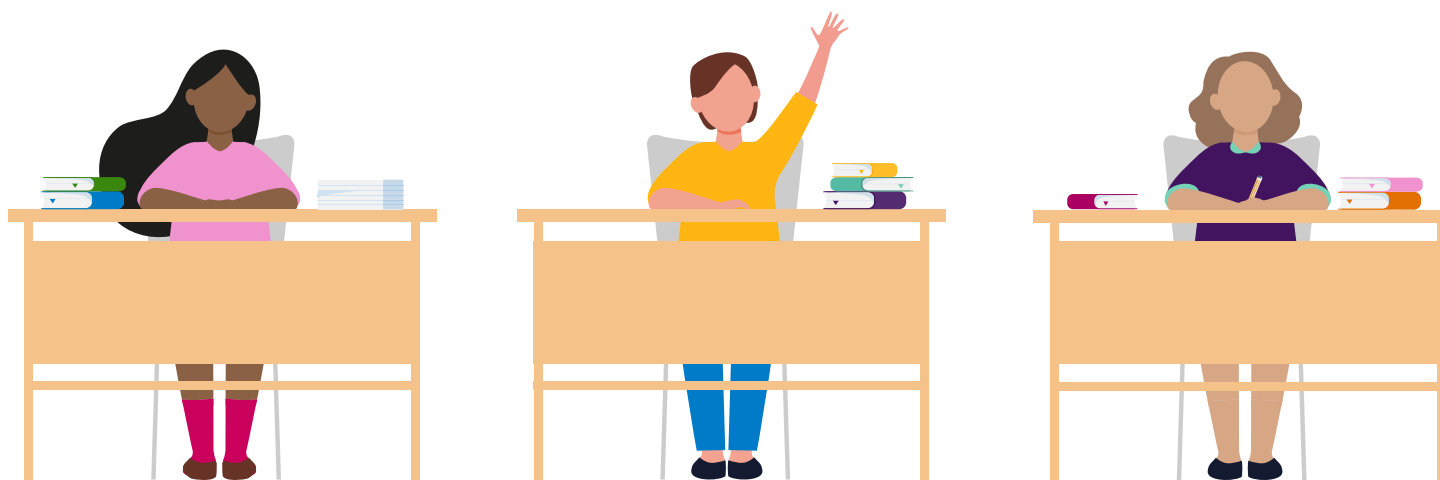

Tip:

De erkenning van een diploma kan aangevraagd worden bij DUO via:
<https://duo.nl/particulier/foreign-diploma-in-the-netherlands/working-as-a-teacher.jsp>

Een vog kan worden aangevraagd via de gemeente of via Justis: <https://www.justis.nl/service-contact/veelgestelde-vragen/vog/hoe-kan-ik-een-vogaanvragen-als-ik-niet-ben-ingeschreven-in-de-brp>

Meer informatie over de rijksbrede richtlijnen voor werkgevers en organisaties over vog's is te vinden via Justis: <https://www.justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag-vog/werkgevers-en-organisaties/waarom-en-wanneer-moet-u-screenen>

Spoor 2: Starten tijdelijke onderwijsvoorzieningen

Als er op een nieuwkomersschool of een reguliere school geen plek is voor kinderen of jongeren uit Oekraïne dan kan een school een tijdelijke onderwijsvoorziening (tov) starten. Een tov bestaat niet langer dan noodzakelijk en heeft als doel leerlingen zo snel mogelijk te laten doorstromen naar regulier onderwijs, eventueel met een tussenstap naar nieuwkomersonderwijs. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

Op 14 juli 2024 (po) dan wel 1 augustus 2024 (vo) vervallen de artikelen voor de tov in de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020 en moeten alle tov's zijn beëindigd.

Het inrichten van een tijdelijke onderwijsvoorziening

Overleg met gemeente (n)

Voordat een school aan de slag gaat met een tov is het belangrijk dat er overleg plaatsvindt met de gemeente(n) en omliggende schoolbesturen in de gemeente of regio, om het onderwijs zo goed mogelijk te regelen. Ook als een school nieuwe huisvesting nodig heeft voor de tov, is afstemming met de gemeente nodig.

Melden bij DUO

Wanneer een school een tov wil starten, moet er zo snel mogelijk een melding tov gemaakt worden bij DUO. Dit kan op het [zakelijk portaal](#) DUO.

Inrichtingsplan

Het is aan de school om te bepalen hoe een tov en de vorm van het onderwijs er uitzien. De school legt dit vast in een inrichtingsplan. Dit plan moet binnen 2 maanden na de start van de tov ingediend worden op het [zakelijk portaal](#) DUO.

Onderwijsprogramma

Het onderwijsprogramma bevordert het ontwikkelproces, de doorstroom naar po of vo, het actief burgerschap en sociale cohesie. Scholen moeten de onderwijstijd als volgt besteden;

- Voor zover mogelijk een derde deel aan de Nederlandse taal
- Voor ten minste een derde deel aan inhoudelijk vakonderwijs
- Ten hoogste een derde deel aan andere onderwijsgerichte activiteiten.

Inhoudelijk vakonderwijs en andere onderwijsgerichte activiteiten mogen ook in een andere taal gegeven worden.

Onderwijs gericht op doorstroom

Het onderwijs op een tov is van tijdelijke aard. Leerlingen stromen zo snel mogelijk (uiterlijk binnen twee jaar) door naar regulier onderwijs dan wel (voortgezet) speciaal onderwijs. Als het in het belang van een leerling is dan kan een leerling in een tov tussentijds instromen in een voorziening voor regulier nieuwkomersonderwijs. Scholen moeten een doorstroomperspectief opstellen. Dit bevat in ieder geval een plan per leerling voor de verwachte doorstroom binnen twee jaar.

Onderwijspersoneel

Naast de reguliere mogelijkheden om personeel in dienst te nemen heeft een tov extra mogelijkheden om personeel voor de klas te laten staan. Dit gaat vooral om de inzet van leraren en onderwijsondersteunend personeel uit Oekraïne.

Primair onderwijs

Het is mogelijk om pabo-studenten, vo-leraren of onderwijsondersteunend personeel voor de klas te laten staan. Dit geldt niet voor onderwijs in Nederlands, rekenen en wiskunde, zintuiglijke en lichamelijke oefening, actief burgerschap en sociale cohesie. Voor het vak Nederlandse taal zijn er aanvullende eisen. Scholen kunnen leraren (uit Oekraïne én uit andere landen) in dienst nemen als ze beschikken over een erkenning van hun beroepskwalificaties. Als een leraar nog geen Nederlands spreekt kan hij of zij een tijdelijke erkenning krijgen als aan de overige voorwaarden wel wordt voldaan.

Voortgezet onderwijs

Voor een tov is in de wet vastgesteld dat scholen onbevoegd personeel zo kort mogelijk, maar uiterlijk twee jaar zelfstandig les mag laten verzorgen. Scholen moeten met onbevoegde leraren afspraken maken over het alsnog halen van een bevoegdheid.

Afstandsonderwijs

In de wet is voor een tov de mogelijkheid opgenomen om afstandsonderwijs aan te bieden. Dit mag uitsluitend als er geen bevoegde leraren beschikbaar zijn om op locatie les te geven en als het afstandsonderwijs past in het onderwijsprogramma van een tov. De school blijft verantwoordelijk voor de planning, verzorging, inhoud en kwaliteit van het afstandsonderwijs.

Regelingen voor scholen

Nieuwkomersbekostiging

Voor onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne en andere nieuwkomers kunnen scholen een bekostiging krijgen. Hiervoor is de nieuwkomersbekostiging beschikbaar.

Meer informatie:

po: [Eerste opvang asielzoekers – Regulier basisonderwijs – DUO](#)

vo: [Nieuwkomersbekostiging - Voortgezet onderwijs - DUO Zakelijk](#)

Maatwerkbekostiging

Omdat het aantal leerlingen uit Oekraïne snel kan veranderen, kunnen scholen aanvullend maatwerkbekostiging aanvragen.

Meer informatie:

www.rijksoverheid.nl/onderwijsvooroekraine

Subsidie expertisedeling

De subsidie expertisedeling nieuwkomers is een subsidie voor nieuwkomersscholen en internationale schakelklassen met als doel expertise te delen met reguliere scholen over het geven van onderwijs aan nieuwkomers.

Meer informatie:

[Financiering van onderwijs voor nieuwkomers | subsidie expertisedeling](#)

Regelingen voor gemeenten

Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van de onderwijshuisvesting voor Oekraïense leerlingen. Het Rijk werkt aan een specifieke uitkering op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Meer informatie:

[Rol van gemeenten | leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting](#)

Leerlingenvervoer

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen. Hiervoor ontvangen zij een tegemoetkoming van het Rijk.

Meer informatie:

[Rol van gemeenten | leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting](#)

Specifieke uitkering voor voorschoolse educatie

Om te voorkomen dat Oekraïense peuters met een taalachterstand het onderwijs instromen, ontvangen gemeenten extra middelen voor het organiseren van voorschoolse educatie aan deze doelgroep. Gemeenten ontvangen deze extra middelen via de specifieke uitkering. Op dit moment wordt deze regeling uitgewerkt. De verwachting is dat gemeenten de middelen in 2023 ontvangen.

Meer informatie:

[Rol van gemeenten | voorschoolse educatie](#)

Vragen?

Ministerie OCW

Voor meer informatie kunt u www.rijksoverheid.nl/onderwijsvooroekraine raadplegen. Daar is veel informatie te vinden over bijvoorbeeld het organiseren van lessen, het inzetten van leraren uit Oekraïne en over lesmateriaal.

Mail: onderwijsvooroekraine@minocw.nl.

OCW beschikt over regiocoördinatoren die met u mee kunnen denken over uw lokale aanpak en u kunnen helpen bij knelpunten. Mail: onderwijsvooroekraine@minocw.nl. Zij zijn ook telefonisch te bereiken via 06 15 03 82 81.

LOWAN

PO: <https://www.lowan.nl/po/oekraine/>

VO: <https://www.lowan.nl/vo/oekraine/>

LOWAN heeft een helpdesk ingericht waar u met al uw vragen over nieuwkomersonderwijs terecht kunt. Stel uw vragen via helpdesk@lowanpo.nl en HelpdeskVO@lowan.nl

Inspectie

Als u rechtstreeks contact op wilt nemen met de inspectie kan dit via het loket: <https://www.onderwijsinspectie.nl/contact>.

VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een Oekraïne-website over de opvang van vluchtelingen, waarop de laatste informatie voor gemeenten beschikbaar is. [Oorlog Oekraïne - informatie voor gemeenten | VNG](#)

